

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплатна се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлежности, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полуодносно 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

АДМИНИСТРАТИВНА ПОДЕЛА

Указом Његовог Величанства Краља, на предлог Министра унутрашњих дела, а по изјављеној жељи становника општине дубочке, у срезу деспотовачком, округа моравског, и на основу § 4. закона о административној подели Краљевине Србије, решено је:

да се општина дубочка премести у срез велички истог округа.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 2. априла 1909. г. у Београду.

РАСПИС свима окружним начелствима и Управама града Београда

По § 387. тач. 1. казн. законика, забрањено је торбарење. За извршење овога закона издато је до сада више наредаба, па ипак често ми долазе жалбе трговаца и занатлија противу појединачних полицијских и општинских власти, да се оне никако не старају о извршењу овог законског наређења.

С тога на основу § 7. устројства централне државне Управе, а у вези расписа: од 6. маја 1875. г. ЕБр. 1207. (Министар финансija), од 15. јуна 1888. год. ПБр. 8529, од 22. јуна 1892. год. ПБр. 10.522, од 10. јула 1894. год. ПБр. 2538, од 3. децембра 1903. год. ПБр. 27273, од 17. марта 1904. год. ПБр. 8207 и 8. децембра 1905. год. ПБр. 29.299, наређујем свима полицијским и општинским властима:

1.) да торбарење спречавају и са ухваћеним поступају по § 387. тач. 1. и § 319. казн. закона, и

2.) да начелници окружни као надзорне власти најозбиљније контролишу потчи-

њене им органе у вршењу овога расписа и с нехатним и небриљивим органима поступају по закону.

ПБр. 4926.

5. марта 1909. год.
у Београду.

Министар
унутрашњих дела,
Св. Милосављевић с. р.

СТРУЧНИ ДЕО

СУДСКА МЕДИЦИНА И ЈЕН ЗНАЧАЈ ЗА ПРАВНИКЕ

(наставак)

4. Судска Медицина као засебна струка. — Према овоме, што је до сада изложено, могло би се мислити, да лекарско вештачење у полицијској и судској пракси и није управо ништа друго, до проста примена обичног медицинског знања и обичне лекарске вештине на спорна питања пред властима. Другим речима: — по овоме изгледа, да лекару за вештачење пред властима и није ништа друго потребно до добра теоријска спрема и богато искуство у свима гранама теоријске и практичне Медицине. А из тога би се опет дао извести логичан закључак, да би сваки добар и искусан практичан лекар, без икакве даље и специјалне спреме одмах могао бити добар и поуздан вештак у свима спорним питањима медицинске природе, која се пред властима расправљају.

И доиста, тако се с почетка и мислило, и то не само међу лајцима у тим питањима — не само међу правницима и истражницима друге врсте — него баш и у лекарским круговима. Шта више: то мишљење владало је и касније — све до наших дана, а има, може бити, и данас лекара, који га заступају. До скора је било баш и медицинских целебритеља, који су га бранили — а да и не спомињем правничке стручњаке, којима је тако схватате с неким разлогом судити и решавати.

лекара као вештака било и природније. — Питање је, дакле, колико је то мишљење доиста основано, и шта би се могло против њега изнети?

Сасвим је природно, да су се с развијком јавне безбедности и са напретком правосуђа множили и случајеви, у којима је лекар као вештак био потребан. Исто је тако природно, да ће опет са чешћом и разноврснијом употребом лекара као вештака у полицијској и судској пракси почело и међу лекарима будити живље интересовање за ту врсту лекарске праксе — тако, да су они с више воље, озбиљности и пажње приступали баш оним питањима из области целокупне Медицине, која се чешће истичу као спорна пред полицијом или судом. С тога су почели така питања детаљније проучавати, и баш у томе правцу разрађивати, како ће што боље и поузданije послужити као вештаци пред властима — т. ј. како ће помоћу њих тачно и прецизно одговорити законским одредбама и одређеним циљевима истражних власти и судова. Пре свега лекари су одмах увидели, да, истина, никад — ни као вештаци пред властима — не смеју напуштати земљиште своје струке — Медицине — али да ипак зато могу и морају и чисто медицинска питања проучавати и решавати са друге тачке гледишта и у сасвим другој намери, него што они то чине у својој обичној лекарској пракси украй болесничке постеље. Пред властима њима није више задања, да и. пр. повређено или иначе оболело лице у том правцу лекарски проуче и испитају, како ће га што поузданije лечити... него да тачно саберу и према законским одредбама прецизно охарактеришу све оне појаве и промене на души или телу те особе, које су као последица болести или насиљне повреде наступиле, па да их онда истражним властима или судовима разложе и објасне — таким начином и у таком облику, како ће их и лица без стручне медицинске спреме и вештине — дакле истражници, судије, тужиоци, браниоци — моћи схватити, и о њима

с неким разлогом судити и решавати.

Потреба нарочитог проучавања медицинских питања, којима се решавају судски спорови, јавила се лекарима и у другом једном правцу. Сасвим је природно, да се с напредовањем правосуђа и појединих грана Медицине из дана у дан множио и број судских спорова, у којима је само лекар као вештак могао функционисати. И правници и лекари наилазили су у полијском и судском пракси на сасвим нова питања из области Медицине и њених помоћница, а међу њима по гдекада и на питања таке врсте, с којима се обично, практична Медицина никако и не бави, која су њој, дакле, сасвим страна и непозната. Овамо н. пр. спадају сви полијски и судски спорови танатолошке природе, дакле питања, која се баве с појавама и променама на мртвом телу човечјем и његовим појединим деловима — н. пр. с повредама, учињеним после смрти, са појединим стадијама лешинског распадања, са утицајем средине на лешину и т. д. — па онда на читав низ разних трагова — н. пр. трагова од крви, длака, семена, отисака и утисака, ткања, пушчаних зрна, оруђа и оружја и т. д. И така питања мора, дакле, лекар нарочито проучавати, ако је рад, да на њих може пред властима као прави вештак одговарати.

Најпосле мора се и то признати, да је с новим предметима и питањима лекарског вештачења, па онда и с новим применама медицинских начела на судске спорове растао и број нових метода и техничких средстава за научно и практично испитивање и оцењивање појединих судских слушајева, а тиме и све већа потреба, да се лекар нарочито с њима упозна и у њима извежба, како би их могао у датој прилици употребити. Амо н. пр. спадају новији методи испитивања крви, венеричних инфекција, идентичности лешине и т. д.

Према томе је већ јасно, да су се и предмети медицинског вештачења и начини њиховог проучавања и процењивања множили и усавршивали. На тај начин издвојио се мало по мало из целокупне Медицине као главног стабла један нарочити огранак — са задатком, да искључиво, на свој начин и с нарочитим погледима обрађује медицинска питања из полијске и судске праксе. Сви научни и практични резултати тих радова прибрани су онда у једну целину, доведени у међусобну органску везу и сређени у неки систем као неку целину. И та целина представља данас једну засебну грану или струку у систему целокупне Медицине — т. з. Судску Медицину („Судско Лекарство“; Правну Медицину; medicina legale; medicina forensis; médecine légale, médecine judiciaire). Судска Медицина је, дакле, онај део целокупне Медицине, који се искључиво бави медицинским питањима из полијске и судске праксе или из правосуђа у опште. Она излаже и упућује, како се према законским одредбама и специјалним потребама судова и законодавства у опште примењују начела Медицине и њених помоћница — Природних Наука — на полијске и судске спорове. Она на свој особени начин и

по нарочитим методима научно обрађује и практично решава сва она питања у законодавству и правосуђу, која по својој природи спадају у област Медицине и Природних Наука.

5. Судска Медицина за лекаре. — Из овога тумачења ласно је извести и одговор на питање, *може ли сваки практичан лекар — без икакве даље и нарочите спреме — у исти мах бити и поуздан вештак у судско-медицинским питањима?* Истина је, да је лекарско вештачење пред судом само примена медицинског знања и лекарске вештине на судске случајеве, али та примена није тако непосредна и проста, да би се могла без нарочитих обзира и без нарочите спреме тачно извести. Судска Медицина, истина, није ништа друго, до само један изданак медицинске науке и вештине, и не може се од свога стабла и корена сасвим оделити, да самосталним животом живи и напредује — на против: она и данас главну своју храну прима од Медицине и напредује само поред ње и уз њу: — али би ипак зато било сасвим неосновано и скроз погрешно, кад би се још и данас доказивало, да тај огранак Медицине нема и не може имати и таких појединости и особина, о којима практична Медицина и не води рачуна: — с којима се, дакле, ваља нарочито упознати; која управо треба специјално изучавати. Циљеви и задаће Судске Медицине; објекти и методи њеног истраживања; облик и начин, како се резултати тих истраживања пред судом објашњавају и коначно расправљају, тако се разликују од оних, што их налазимо у оним другим гранама практичне Медицине, да их мора сваки лекар нарочито проучавати, ако хоће да буде добар и поуздан вештак у споровима пред судом и властима.

(наставак се)

Д-р М. Јовановић — Батут

БЕРЛИНСКА ПОЛИЦИЈА

(наставак)

2. Полиција за надзор над јавним моралом (Sittenpolizei). — Задатак је ове полиције да води надзор над проституцијом и стара се о њеном регулисању, а сачињава други, засебан ресор кривичног одељења. Она стоји под управом једнога криминалног инспектора, непосредно потчињеног шефу крив. одељења, а под његовим надзором раде два крим. комесара, 13 крим. наредника и 181 кримин. шуцман, као и потребан број канцеларијског особља. Као и код кривичне полиције чиновници су сви у цивилу.

И у погледу надзора над проституцијом варош се дели на тринаест срезова. У свакоме од тих срезова врше сталну службу по један крим. наредник са потребним бројем шуцмана. Њихова се служба састоји у томе, што обично у 8 часова изјутра, сем ако нарочите околности не изискују ранији почетак рада, прегледају станове пеза и проститутки које не стоје под санитетско-полицијском контролом, па лица која се траже или

проститутке које се код пеза затекну, а нису пријављене, затварају. Пре подне се проституткама узгред предају позиви држав. тужиоштва и извршују разни захтеви других власти. Том приликом пропатролирају се и улице, па оне простијутке, које се примете да греше према полијским прописима, приводе или достављају ради кажњавања. У 11 часова пре подне сви наредници са својим потчињеним сршавају рапорт, којом приликом шуцмани предају нареднику окончане или од њега примају нове предмете, налоге и упутства, а наредници, опет, по том чине распоред са службом за идућа 24 часа.

Поступак при стављању женских под санитетско-полијски надзор сличан је ономе у Франкфурту на Мајни.

Женске за које се утврди да почну блудничење као занат проводити не кажњавају се нити се стављају одмах под надзор, већ се више пута протоколарно опомињу и предају родитељима или старатељима, па тек кад то не помогне онда се подвргавају надзору. Женске испод 18 година шаљу се у заводе за поправку, где се уче уредном животу.

При одељку се налази и један свештеник кога општина плаћа. Његова је дужност да девојке, које нису морално са свим пропале, опомиње на штетне последице живота којим су пошли и да се стара да им створи могућност за чистан начин живота, ради чега стоји у вези са разним добротворним друштвима.

Особита се пажња поклања онима које се први пут ухватају у неморалном животу. Такве се у затвор не спроводе као остали затвореници оним општим полијским транспортним колима, већ фијакером и држе се одвојено од осталих. Оне које имају стан и не притварају се, већ се пуштају пошто потпишу позив да сутра дан саме представљају власти. Специјално за такве још са свим непокварене женске постављена је при овом одељку и полиц. затвору нарочита дама, која носи титулу „полицијска асистенткиња“ и којој је дужност да такве женске саслушава и посредује између њих и полиц. чиновника, све то само да би се сачувало и оно мало достојанства, које је код таквога жепскиња још остало. Из истога разлога ни лекарски преглед над њима не врше полиц. лекари, већ једна хонорарна лекарка, па тек оне које она нађе да су заражне понова прегледа полиц. лекар, пошто је само он надлежан да заражену женску упути на принудно лечење у болницу.

Преглед над женскињем које стоји под надзором врше 13 полиц. лекара два пута недељно. Просечно се годишње изврши око 150.000 прегледа, од којих се констатује око 2000 заражених. Број оболелог женскиња које не стоји под надзором, дакле тајних проститутки, знатно је већи, око 25%. Од претпрошле године заведена је једна новина у овом погледу, а то је да се проститутке микроскопски прегледају. Кад се зна да лекарски прегледи од ока нису никад сигури код полних болести, онда је за народно здравље ова новина од велике користи.

Заражене женске шаљу се у наро-
чitu општинску болницу о општинском
рошку.

Најглавнији задатак ове полиције са-
стоји се у томе, да са младим девојкама,
које се одају неморалном животу из чежње
за лепим одевањем, кинђурењем, ужива-
њем или услед немања рада — поступа
што блаже и упути их на друштва, која
ће се о њима старати. Даље, да оне про-
ститутке, које су се већ одале томе же-
воту и не желе да га напусте, држе под
строгом контролом и помоћу патрола спречава њихово непријестојно понашање
на улицама и јавним местима, као по са-
лама за играње, позориштима, ноћним
кафанама, концертима, баровима, лока-
лима са женском послугом итд.

Овај одељак не води надзор и о му-
шкој проституцији, која је овде у свима
друштвеним слојевима врло јако разви-
јена, већ један други комесаријат кри-
вичне полиције, који под собом има и
све друге врсте преврзних полних кри-
вица и којим управља у познатој Ајлен-
бурговој афери прочувени крим. комесар
од Треско-а. У делатност овога комеса-
ријата и преврзног берлинског живота не
можемо се овде упуштати са више
разлога, ма да би предмет излагања био
врло интересантан.

3. Полиција сигурности. Функције овога
одељка кривичног одељења су двојаке:
једне које полицијском президијуму при-
падају као вишој управној власти и, друге,
које спадају у надлежност местне поли-
цијске власти.

У послове више управне власти спа-
дају:

1. Упућивање криваца у заводе за по-
правку и принудан рад и изгнанства из
Немачке Царевине.

2. Сместај малолетника у заводе за
поправку.

3. Издавање криваца иностранству.
У послове местне полиције долазе:

1. Транспорт криваца, принудни по-
враћај млађих газдама и малолетних на
захтев родитеља или старатеља.

2. Сместање напуштене деце ради по-
правке.

3. Старање о лицима која су остала
без крова и представа, као и о пијаницима.

4. Упућивање умоболних у болнице и
старање о њима.

5. Предмети који се тичу конкубината
и фамилијарних распри.

6. Спровођење судовима осуђених лица
на издржавање осуде.

7. Принудно упућивање у школу деце
која од исте изостају.

8. Принудно привођење непоузданых
војних обвезника ради регрутације или
контроле.

9. Судска саопштења о осудама поје-
диних лица.

10. Полицијски затвор.

Упућивање у заводе за принудан рад
и поправку (Korrektionsanstalten, Arbeits-
häuser, Korrektionelle Nachhaft) врше више
полицијске власти на основу судске пре-
суде. Према § 362. немач. казн. зак., а на
основу § 361. т. 3—8 истог закона осу-
ђеним лицима за скитању, просјачење, за
тим они на чије су породице због пијан-

ства, лености или коцке посредством вла-
сти морале да приме туђу помоћ, блуд-
ницама које се не придржавају санитет-
ско - полицијских прописа, даље онима
који примају помоћ из јавних сиротињ-
ских средстава, а из лености одбију да
раде понуђени им посао, као и онима
којима је власт оставила известан рок
да нађу уредна средства за живот, а они
их не нађу нити докажу да су их
избиљно тражили, по том и по § 181. а.
каз. зак. осуђеним лицима („штрицике“ —
они што живе од зараде проститутки),
може суд поред казне затвора, или и као
засебну казну досудити, да се она у првом
случају по издржању казне, а у другом
одмах предаду полицији са правом да их
употреби за какве јавне радове или упути
у заводе за принудан рад на време од
шест месеци до две године.

Виша управна власт — управник Бер-
лина и окружни начелници — може до-
суђени принудни рад одложити под усло-
вима: а) да се дотични повинује поли-
цијским ограничењима, б) да без дозволе
не мења место пребивања и в) да при
промени стана у року од 24 часа извести
своју месну полицију.

У заводе на принудан рад могу се
осудити и упутити само лица изнад 18.
године старости, иначе се млађа покваре-
на лица упућују у нарочите заводе за
поправку.

Једном досуђено време за принудни
рад може управник полиције, односно
окр. начелник, по мишљењу завода сма-
њити до три месеца или продужити и
преко две године.

При отпусту из завода извештава се
полиција, која се стара или сама или
 преко месног свештеника или удружења
за старање о отпуштеним осуђеницима
да отпуштени затвореник добије рада и
начина за уредан живот. Преко полиције
му се у ратама предаје и у заводу зара-
ђени новац, од кога му се један део још у
заводу при отпусту даје за путни трошак
и прве потребе.

Ове заводе, у колико њихови издаци
не могу да се подмире приходима од рада
затвореника, издржавају самоуправна тела
— окрузи и провинције.

Добротом шефа кривичне полиције
Хопе-а и кмета берлинске општине д-ра
Фишбека имали смо прилике да разгле-
дамо један такав завод за принудан рад
у берлинском предграђу Румелсбургу (Ar-
beitshaus der Stadt Berlin zu Rummelsburg),
у који се смештају лица из Берлина, а
пада на терет берлинске општине.

(наставиће се)

Жив. А. Лазић

ПОЛИЦИЈА У ФРАНЦУСКОЈ

(наставак)

ТРЕЋИ ДЕО Париска полиција.

Управник париске полиције, као пред-
ставник централне власти и администрација-
тор вароши Париза и сенског департмана

у погледу полицијском, има дужност, да
у свом административном ресору приме-
њује законе и реглентарне полицијске
прописе, који важе за целу територију
француске републике.

Важност престонице, развијеност ње-
ног саобраћаја, многоbroјне и гигијенске и
санитетске потребе и интереси тако огро-
мне популације у Паризу и сенском депа-
ртману изазвали су, међутим, и специјалне
законске одредбе: законе, декрете,
уредбе, наредбе и т. д. које искључиво
важе за Париз и сенски департман. Ово
и јесте разлог због кога о париској по-
лицији засебно говоримо.

Порекло и атрибуције париске полиције.

Редовна организација полиције у Фран-
цуској датира се тек од установе парис-
ког превата. Пре њега полицијска власт
била је у рукама војвода и грофова по
провинцијама, а у престоници у рукама
управника двора, грофова и виконата.
Отон је био последњи париски гроф. По
његовој смрти (1032) звање његово уки-
нуто је, односно замењено звањем пари-
ског превата, који је једновремено био и
судски и полицијски и војни старешина.
Дуго времена његова власт простирала
се и на провинције, јер је био надлежан
да по жалбама рассматра одлуке својих
провинцијских колега. То је, дакле, био
једна врста министра правде и полиције,
а како је у исто доба био и активни чи-
новник прве инстанције, то је његова власт
била страховита и много већа од власти
његових наследника, данашњих префекта.
Шта више, он је у извесним случајевима
био и тужилац и судија, пошто је имао
дужност да суди злочинце и преступнике
које је сам хапсио. Најзад, он је зависио
само од краља и парламента. Његови по-
моћници били су: један поручник за гра-
ђанске ствари, двојица за кривичне и
један секретар, а под његовом влашћу
стојали су: полицијски комесари, чија је
надлежност у извесним стварима била
много већа од надлежности данашњих
комесара, судије и управници у престо-
ничким квартовима и краљевим доменама
и шеф поћних стражара, који је био прет-
ходник данашњег директора општинске
полиције.

То је био Луј XIV који је издвојио
полицију од грађанској правосуђа. Његовим
едиктом од 15. марта 1667. године
укинута је стара полицијска организација
и створена два нова чиновника: један за
грађанске ствари који је и даље задржао
титулу превата, а други — *lieutenant général de police* — за све полицијске по-
слове. Ови чиновници били су независни
један од другог, али је превот у свакој
прилици имао првенство над полицијцом.

Едиктом од 1699. год. ови полицијски
lieutenant — и установљени су и по про-
винцијама и, са малом разликом, били су
врло близки данашњим окружним начел-
ницима.

Год. 1792. укинута су звања превата
и *lieutenant-a* у Паризу.

За време револуционарне периоде, по-
лиција је била у рукама сталног комитета,
општинског одбора, револуционарних ко-

митета, административне комисије и централног биро-а.

Стални комитет био је састављен од чланова општинског одбора под председништвом старешине трговачког еснафа, који је у овом времену имао све атрибуције председника париске општине.

Законима од 16—24. августа 1790 и 19. до 22. јула 1795 год. додељене су полицијске атрибуције општинском одбору; закон од 7. фриктидора год. II пренео их је у руке револуционарних комитета, а закон од 28. термиодора год. III у руке административне полицијске комисије, која је доцније замењена централним биро-ом. Овај биро укинут је у почетку консулства, и законом од 15. фебруара 1800 год. створена је париска префектура.

Управник париске полиције.

Закон од 17. фебруара 1800 год. ставља у дужност управнику Париза старање о свему што се тиче полиције и ставља под његову власт полицијске комесаре, који су били распоређени у 12 општинских одељака.

Консуларна уредба од 12 месидора исте год. одредила је изближе улогу управника париске полиције, а уредба од 3. бримера IX год. проширила је његову власт на територију сенског департмана, као и на општине Сен-Клуда, Севра и Медуна, ограничавајући му при овом извесне атрибуције из уредбе од 12 месидора.

Консуларна уредба од 12 месидора остала је, и поред разних модификација, основа париској полицији. Атрибуције управникове, према овој уредби, могу се поделити на две главне групе: једне обухватају општу полицију (јавну сигурност, пасопис, просјаштво, скитничење, улични метежи, књижаре и штампарије), а друге полицију општинску (слобода и сигурност јавног саобраћаја, чистоћа, надзор над јавним местима итд.).

Поред ових атрибуција, управник париске полиције обавља и судско-полицијску власт у смислу чл. 10 кривичног суда поступка, као год и окружни начелници.

Особље париске полиције.

Административне атрибуције париске полиције раздељене су на ова одељења:

1. Централна администрација;
2. Дирекција општинске полиције;
3. Дирекција за истраживања;
4. Генерална контрола, и
5. Полицијски комесаријати.

1. У централну администрацију долази: а) дирекција кабинета; б) генерални секретаријат; в) прва дивизија; г) друга дивизија и инспекција пијацица и кланица, и д) инспекција саобраћаја и транзијорта.

Кандидати, који претендују на службу у овим одељењима, а на места која попуњује сама префектура, морају одговарати овим општим условима: а) да су Французи; б) да су старији од 21 и млађи од 30 год.; в) да су физички потпуно здрави; г) да су одслужили свој рок у војсци, и д) да су примерног владања (без никакве па и најмање новчане осуде).

2. **Дирекција општинске полиције.** Агенцији општинске полиције установљени су 12. марта 1829 год. под именом уличних позорника. Установио их је управник полиције Деблејам. Као такви остали су до 1848 год., а те год. замењени су чуварима Париза. Идуће, 1849 год., поново су установљени позорници, а декретом од 20. јуна 1871 год. реорганизовао је њихову установу и утврдио им плате и чинове. Најзад је декрет од 28. јула 1893 год. створио Дирекцију општинске полиције, чији персонал сачињавају: директор, 1 шеф и један помоћник, 1 подшеф биро-а, 4 дивизиона комесара, 25 официра, 28 инспектора, 80 бригадира, 800 подбригадира и 7000 позорника. Год 1893 установљено је и звање вице-директора, као помоћника директора.

3. **Дирекција за истраживање установљена је 1894 год.** Под њом стоје: одељење за јавну сигурност и три апокретне бригаде, три бригаде за истраживање, одељење за надзор над пријавама и становиштима за самце и одељење за судску идентификацију. Под директором ове дирекције, поред шефова појединих одељења, стоје и инспектори за истраживања, који се дефинитивно примају у службу после једногодишње пробе.

4. **Генерална контрола** установљена је декретом од 17. септембра 1854 године. Дужност је њена да контролише вршење службе и да води надзор над персоналом. На челу њеном стоји генерални контролор полицијске префектуре под чијом се влашћу налазе: 1 полицијски комесар, 1 секретар, 1 главни инспектор, бригадири, подбригадири и инспектори.

8. **Полицијски комесаријати.** Установа полицијских комесара веома је стара. У далекој прошлости они су постојали под именом комесара Шатле-а са административним и судским атрибуцијама. Њихова данашња организација одређена је декретима од 21. маја и 27. јуна 1790 год. По њима, у сваком од 48 парискских квартова има по један полицијски комесар. Закон од 12 месидора год. VIII ставио је ове комесаре под власт управника париске полиције.

Уредбом од 1. јуна 1871 год. одлучено је, да у сваком од 80 парискских квартова буде по један полицијски комесар. И ако је ова уредба претрпела више модификација, принцип који је њоме постављен, остао је у важности. Број полицијских комесара по квартовима данас износи 88. Овоме броју треба додати 3 полицијска комесара са специјалним, судским атрибуцијама, 1 комесара при париској берзи, 1 при полицијском суду, 23 у општинама сенског департмана и 3 у општинама Медуна, Севра и Сен-Клуда.

Персонал једног полицијског комесаријата у Паризу сачињавају: 1. полицијски комесар, 1 секретар, 2—3 инспектора и 1 званичник. У већим комесаријатима има 2—3 секретара и потребан број бригадира, подбригадира и позорника.

Комесари полиције постављају се, по предлогу префекта, декретом председника републике, а бирају се међу секретарима полицијских комесаријата или међу чиновницима и агентима осталих одељења,

који су на специјалном конкурсу признати за кандидате на ова места.

Инспектори и званичници почињу са привилегијском службом.

Функционисање полицијских комесаријата регулисано је наредбом управника полиције од 30. априла 1887 год. Према овој наредби, они су отворени публици од 9 часова пре подне па до 10 у вече.

Полицијски комесари у сенском департману имају засебну организацију, која је утврђена законом од 10. јуна 1853 год. Поред секретара, ови комесари имају под собом и потребан број агената, којима командују бригадири и подбригадири. Број ових агената данас износи 904.

Остале одељења. Поред побројаних органа, у састав париске полиције улазе још неке службе: инспекција душевно оболелих, инспекција мале деце и дадиља, инспекција санаторијума, надзор над градским трамвајима и железницама, кланицом, маргом итд. које службе такође припомажу њеној превентивној или репресивној акцији. О организацији, улози и функционисању ових служби говориће се доцније.

(наставите се)

ПСИХОЛОГИЈА ЗЛОЧИНА И ЗЛОЧИНЦИ СПЕЦИЈАЛИСТЕ

• • •

(наставак)

Важно као мотив за убиство код твога ништавнога, без равнотеже и импулзивнога карактера — нарочито наглашавамо импулзивитет — јесте и подражавање, које се често појачава до сугестије. Примере за то већ смо раније изнели. Разбојнички убица, који напада на писмоноше са новчаним аманетима, читају је често из новина какав сличан пример, који је остао неоткривен.

Вајнгарт износи један врло драстичан пример, где је жена необично утицала и подстrekавала свога мужа на убиство: Једна жена у Дрезди већ је поодавна била бацала око на уложну књижицу своје сунетке. Читаве недеље наговарала је свога мужа: „Учини ми то задовољство и уби ту жену! Ми смо увек тако мирно и срећно живели, а још ћемо много срећније живети кад се будемо дочепали њене уложне књижице.“ Необично лако подложни утицају, муж заиста и изврши захтевано убиство. — Да ли је убица већ раније осуђиван, то, на жалост, Вајнгарт не саопштава.

Хамбуршки разбојнички убица Тома Рикер, који је убио зубнога лекара Класенера у железничком возу, био је само посинак Рикера, инспектора осигуравајућег друштва у Рајхенбергу (Чешка). Млади убица био је у Оранијенбургу од октобра 1904. до октобра 1905. године, посећивао је тамошњу вртарску школу. Он се није звао Рикер, већ Храбе од Фернолдо и био је син једног аустријског племића, који је још пре рођења детета побегао у Америку. Мати детиња била је Циганка. Инспектор Рикер, који је тада станововао у Хартманију (Аустрија), из милосрђа је узео к себи Циганку и

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

њено дете, па ово и уснило. Његова је мати побегла још пре 17 година из Хартманица и од тада се ништа више није знало о њој. Рикер-Фернолдо био је врло омиљен код својих другова и учитеља у вртарском заводу у Оранијенбургу, и налазио је топла пријема у многим фамилијама. У јулу месецу 1906. године био је опет у Оранијенбургу и бавио се неколико дана у гостима. Ту се жалио својим познаницима, како никде не може да нађе мира и одмора. У његовим жилама тече циганска крв, која га гони у даљину. Хоће да отпирује у Америку. Млади је човек покушао и у Оранијенбургу да набави новац за подвоз. Из Оранијенбурга отишао је у Тријер, где се такође врло мало бавио. За тим је сео у воз и у путу извршио разбојничко убиство.

Државни тужилац Брендлер износи врло карактеристичан напис у „Pitaval der Gegenwart“ („Eine Verbrecherlaufbahn“) о убицима лајпцишког чиновника осигуравајућег друштва Хартмана, о Арну Хофману и Францу Блеху. Та је мала скица и за то од особитог значаја, што садржи ретко опсежан поглед у живот, мисли и осећаје великих злочинаца.

Арно Хофман рођен је новембра месеца 1877. године у Лайпциг - Ројдницу; био је једанаесто дете од дванаесторо деце имућнога штампара. Као дечко крао је своме оцу новац из касе и у школи је разбијао пултове ради краје. Један неизвестни човек дао му је у купатилу за пливање књиге неморалне садржине, те је се пре времена одао полним сношajima и перверзитету. После грађанске школе учио је у Лайпцигу трговачку школу и постао трговачки шегрт. Због поткрадања у радњи отпуштен је из службе. Отац му је за тим нашао место у Цириху, где је продужио свој порочан живот, нарочито у бурдељима; ради подмирења потреба за живот вршио је краје у трговини. Опет — 1897 — буде отпуштен. Отац га је снабдео новцем, те Хофман поче путнички живот. Ишао је у Италију, Сицилију, Француску и Швајцарску. У Паризу је живео од хотелима, кад му се испразнила путничка каса. Кад се вратио у Цирих био је осуђен на две године у заводу за принудни рад (Arbeitshaus) због краја које је извршио у октобру месецу 1897. године. Како се у заводу врло добро владао, био је већ у фебруару 1899. године отпуштен из њега. За тим је морао ступити у радњу свога оца, да ради њему на очима. Ту је понова почео раскалашно живети. Имао је необично јак и перверзно упућен полни нагон, и трчао је за полним сношajem „као каква животиња“, што је сам имао обичај да каже. У алкохолу је мало уживао. Новац је волео да расипа, а и да га даје сиротним друговима и просјацима. За позориште и концерте није имао никакве воље. Још у време кад је био шегрт био је полно заражен.

После бављења у очевој радњи напустио је Арно родитељску кућу, добивши од оца 1800 марака као последњу потпору. За кратко време стањио је новац на путу ио Хамбургу, Берлину, Бечу и Будимпешти. Отац му опет нађе место за волонтера у магдебуршком осигуравају-

ћем друштву у Лайпцигу. Посла пола године, 1. априла 1900. године, добије место с платом шефа бироа у филијали истога друштва у Песнеку. Пошто му је у том умро отац, Арно напусти своју лепу службу, у Лайпцигу украде своме брату из касе 1400 марака и хтеде да се у Антверпену са једном проблематичном женском укрца за Бразилију, али буде затворен. У новембру 1900. године буде у Лайпцигу осуђен на шест месеци затвора.

Кад је отпуштен из завода обновио је свој скитнички живот по скоро половини Европе, живећи искључиво од краја по хотелима. Ухапшен у Бечу упознао се са Францом Блехом, који је био по занату бравар и монтер. Оба су се нова познаника необично брзо и јако спријатељила. И сексуалну везу склопили су међу собом.

Најпре је Хофман у Готи осуђен на две и по године робије, а Блеха по том у Бечу на осам месеци затвора. Хофман је опет био пре времена пуштен из казненог завода. У децембру 1903. године потражи Хофман опет Блеху у Бечу, те су ту до почетка јануара 1904. године извршили читав низ опасних краја. По том се кренуше на један велики посао у Лайпциг. Хтели су да обију касу магдебуршног осигуравајућег друштва у Лайпцигу, чије је прилике Хофман отпрема врло добро и тачно познавао. Он је зато и план начинио. Тадашњи чиновник осигуравајућег друштва Хартман требао је да буде увучен у једну клопку, да буде отрован, не би ли му се узели кључеви од касе, које је увек собом носио.

Тако сад већ видимо да два покварена неваљаца и пред планом за убиством. У Лайпцигу су најмили меблирану собу код једне наглуве жене, којој је муж седео у затвору. Хофман је и пре једном код ње станововао. С једне стране собе, коју су најмили два друга, становала је једна фабрична раденица, а с друге један брачни пар. Блеха оде у канцеларију осигуравајућег друштва и каже Хартману, како хоће да осигура некога. По том га позову телефоном у панорама-ресторан. Хофман је узео лажно име Вернер и изигравао је као да хоће да осигура једнога фабриканта из Гауча на 20.000 марака. После канцеларијскога времена намамише Хартмана у свој стан. Хартман се полакомио на изглед за добром провизионом, те је лако све поверовао. Испричано му је, како ће тај фабрикант доћи к њима у стан. У том очекивању пило се пива. Хофман сручи тајно у чашу Хартманову једну дозу морфијума мурјатикума. Хартман поче по том да повраћа и убрзо издану у ужасним боловима. На своје велико запрешашћење, злочинци не нађоше тражене кључеве од касе у цеповима Хартмановим. Најзад их нађоше у цеповима од горњег капута, који је Хартман оставио да виси у предсобљу. Каква лакомисленост од Хартмана! Ту имамо лажно X у рачуну зликоваца. Они су могли себи уштедети извршење убиства. Један је од њих требао да заговора Хартмана, а други је међутим могао да узме кључеве из горњег капута и све би се на миру свршило.

Обојица оставише Хартманов леш да лежи у закључаној соби и и кретоше се на посао. Из касе друштвене узели су 1600 марака, колико су свега и нашли у њој. По том су купили један велики кофер и у ње спаковали леш. На питање газдарично шта има у коферу, Блеха је звиждењи и невушењи одговорио, да „има нешто врло лепо“. Како су хтели да баце леш из Дрезде у Елбу, предали су кофер на железницу и он је тамо стигао неповређен. Али како су злочинци овде били изложени случају! У Дрезди се показа немогуће да се леш баци у Елбу. Било је сувише саобраћаја на обалама. За то су морали најмити једну колебу на имању код језера № 14. Хофман се представио као артиста Сомер, који хоће да остави ту на чување своје справе које му нису потребне. Платио је кирију за пола године и добио кључ од колибе. После једне мучно проведене ноћи, леш Хартманов би сарађен испод патоса у колиби. Блеха је био много снажнији, те је сам морао да сврши сав тај посао.

За тим отпутовање другови у Беч, где Блеха буде ускоро ухапшен због краје. Хофман узме једнога адвоката и плати га похараним новцем и покуша да обмане истражнога судију подносећи му доказе за лажно алиби. Случајем буде ухваћено писмо које је тајно дотурено Блехи, те тако би осуђењен и план за његово ослобођење.

Хофман је продужио свој авантуристички живот шврљајући по многим европским државама, и живећи мањом од краја. Августа месеца 1904. године осуђен је као крадљивац повратник на годину дана робије.

Међутим је кирију за колибу плаћала за њих једна противстутка и један њен брат, који ништа нису знали о злочину. Но како су они били заостали са плаћањем то је власт у Дрезди отворила колибу; али Хофман пожури по изаласку са осуде, плати дужну кирију и замоли да се у будућим случајевима њему обраћају за кирију и отварање колибе.

У том је Блеха осуђен у Бечу на шест година тешке тамнице због краје, али је на крају крајева ипак оглашен за душевно болесна и спроведен у Ибс у болници за душевне болести. Хофман отпирује за Ибс, добије допуштење да говори са Блехом и утврди са њиме план за бегство. До средстава је Хофман требао да дође злочиначким путем. Његова је фамилија стекла била међу тим убеђење да је он душевно болестан, и за то га упути ради посматрања на нервну клинику лајпцишког универзитета. Али лекарско мишљење је гласило не да је душевно болестан, нити душевно слаб, већ да пати од злочинаштва из навике. Тако је Хофман понова почео лутати по свету, не би ли направио какав „велики посао“ и тако прибавио средстава за ослобођење Блехину. И то се требало да деси најзад 1906. године у Дрезди. Хофман пише брату душевно болеснога, Адалберту Блехи, и затражи од њега, да и он учествује у раду на ослобођењу. Требали су да изврше опасне краје у четири разне виле. Адалберт Блеха дође, али буде издајица.

Он је био без средстава и хтео је да дође до награде од 2500 марака, која је била одређена за проналазак Хартманових убица. Брат га је био упознао са тајном о Хартмановом убиству.

(наставите се)

ПОУКЕ И УПУТИ

О ПОНОВНОМ ИЗБОРУ У НОВОЈ СПОЈНОЈ ОПШТИНИ.

Полицијске и општинске власти разнолико су тумачиле питање: да ли у новој спојној општини треба или не треба вршити нов избор општинских часника.

Ради једнообразног поступања г. Министар унутрашњих дела протумачио је, а са његовим гледиштем сложио се и Државни Савет, да увек треба извршити нов избор пошто је обим старе општине изменjen.

Ово објашњење налази ослонца у прописима чл. 63 зак. о општинама.

СА СРЕСКОМ КАНЦЕЛАРИЈОМ И СРЕСКОМ БАШТОМ РУКУЈЕ СРЕСКИ НАЧЕЛНИК.

Среска скупштина среза левачког решила је, који ће чиновник који део среске баште уживати.

Срески начелник задржао је од извршења ову одлуку, налазећи да среска скупштина по закону није надлежна да распоређује ко ће од чиновника колико уживати од среске баште, већ да је за то надлежан срески старешина.

Са овим разлогима сложио се г. Министар унутр. дела, и Државни Савет решењем својим Бр. 1554/909. одобрио је решење надзорне власти.

О ЗАСТУПАЊУ ОПШТИНСКИХ ЧАСНИКА.

По чл. 121. зак. о општ. општински часници разрешавају се од дужности кад свој рок по закону одслуже, и до новог избора одређују се одборници да њихове дужности врше.

Изузетно од овог, општинске часнике заступају по реду најстарији кметови према чл. 39. пом. зак.

Кад се општина или поједина села одвајају ради образовања нове општине или спајања са којом другом општином, и у том случају бирају се нови часници у смислу чл. 63, 64. и 65. закона о општ. пошто се обим старе општине мења.

На ипак поред ових јасних законских правила поједине полицијске и општинске власти неправилно поступају у појединим конкретним случајевима, ради чега им ове напомене и чинимо.

О ДИСЦИПЛИНИ И ЗАСТУПНИШТВУ САМОУПРАВНИХ ОРГАНА.

По чл. 22. зак. о уређењу округа и срезова, начелник окружни има права дисциплинске власти над самоуправним стручним органима онако исто као и над државним чиновницима.

По чл. 123. окружног деловођу заступају у дужности онај самоуправни чиновник, кога за то одреди окр. одбор.

О РАЗРЕШЕЊУ ОД ДУЖНОСТИ ОПШТИНСКИХ ЧАСНИКА.

Разнолико тумачење поједињих полицијских власти принудило је г. Министра унутр. дела, да изда један опширен распис (од 8. јула 1906. год. ПМ 14.189.) о разрешењу од дужности општ. часника.

На ипак поред овог тачног упута ипак многе полиц. власти врло неправилно чине преставке за разрешење од дужности општинских часника.

По чл. 148. зак. о општ. председници и кметови могу се разрешити од дужности у ова два случаја:

- а) кад неће да врше своје дужности;
- б) кад су лабави у чувању јавне безбедности.

Да неко неће да врши своје дужности, треба утврдити факта: шта му је било наређено што он није хтео да изврши.

Да је пак неко лабав у чувању јавне безбедности треба констатовати: колико је и каквих здочиних дела учињено за време власти дотичних часника; је су ли сва дела достављена среској власти; шта је она по томе учинила; шта је општин. суд по истима предузимао и је су ли и по којим делима кривци пронађени, или нису. Сва остала дела и друге злоупотребе надзорна је власт дужна, да их види и по закону расправи.

Непотпуним предлогима за разрешење општ. часника убија се углед саме надзорне власти, која предлаже разрешење, и предложен часник са правом сматра да се неправедно гони и пркоси власти која му није могла ништа нахудити.

В. Т. Н.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Суд општине рогачке, актом својим Бр. 534, пита:

„Старатељски судија врло често наређује, да се врши попис заоставштине умрлих и маса образује, па да му се списак пошиље уз наименовање стараоца.

Уз списак пописа, судија редовно тражи и изводе из црквених књига као што су: умрлица дотичног, венчаница и крштеница деце.

За ове изводе суд се обраћа актом надлежном свештенику, шаљући му уједно празне бланкете за дотичне изводе, или свештеник неће да даје ове изводе бесплатно, него тражи да му се плате, јер, вели, по решењу Архијерејског Сabora и закону он има право на награду за ове изводе.

И, наравно, пошто суд није дужан да ову таксу плаћа, свештеник тражи да се то наплати од лица, које тражи образовање масе.

Да би се знало: има ли свештеник право на ову награду или не, суд као претплатник листа моли да му се по овоме да потребно објашњење.

— На ово питање одговарамо:

По чл. 11. закона о старатељству, малолетна деца морају бити под старатељ-

ством, и судија ово наређује по сили самога закона, без обзира на то, да ли који тражи образовање масе или не.

У опште, дакле, ово није посао који би зависио од вође малолетника или кога другог, него једна мера заштите имовине умрлог, која се врши по закону и у општем интересу.

По чл. 5. тачке 7. закона о уређењу свештеничког стања, свештеници су дужни да бесплатно издају изводе кад год се траже од власти по званичној дужности.

Како је и овде захтев по званичној дужности у пуној мери, то свештеници немају права на награду.

II

Суд општине рођевачке, актом својим Бр. 704, пита:

„Један грађанин ове општине, продао је пре 10 година једно своје имање извесном лицу, али како још није извршен пренос по књизи „Б“, то власт и данас наплаћују порез од продавца.

Како, међутим, дужност плаћања пореза лежи на купцу, односно новом сопственику земље, али се он прави невешт, то га је продавац тужио овом суду и тражио да му он врати сву ону суму, коју је он до сада положио власти у име пореза на продато земљиште.

Кад је купцу саопштена ова тужба он је изјавио, да порез застарева у року од 5 година, и како ово потраживање произишло из плаћеног пореза, то он тражи да се тужилац одбије од тражења по основу застарелости, јер је за извесну суму протекао рок од 5 година.

Моли се уредништво за обавештење: да ли се тужени може користити застарелошћу из закона о порезу, или не?“

— На ово питање одговарамо:

Истина, по чл. 126. закона о непосредном порезу, распоређени порез застарева за 5 година, али ова застарелост важи само у односу државе према посредним личностима и обратно, и њоме се не може тужени користити.

О потраживању тужиоца има да се суди као о свакој другој приватно-правној тражбини, и да се застарелост, ако је истакнута, ценi по наређењима грађанског закона, а не по закону о непосредном порезу.

III

Г. Влад. Живановић, полицијски писар, пита:

1. Један грађанин из овога среза тужио је среској власти извесно лице за кривицу из т. 1. § 357. кр. закона.

По овом делу власт је водила истрагу, али како није било доказа, којим би се утврђивала престављена кривица, власт је ослободила окривљеног одговорности пресудом у смислу §-а 36. Полицијске Уредбе.

Против ове пресуде изјавио је жалбу тужилац, позивајући се у овој на нове сведоце, и првостепени суд поништио је пресуду наређујући: да се у жалби имновани сведоци испитају.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Моли се уредништво за објашњење: да ли је ова одлука суда правилна, и по ком је законском пропису дужна полицијска власт да испитује сведоке, на које се тужилац позива у својој жалби упућеној суду?; и

2. На једном црквеном сабору убијен је један грађанин у једној гунгули и међусобној свађи.

Поред осталих, окривљен је и стављен у притвор и један врло угледан грађанин, који кривицу *није признавао*.

Кад је дело било толико испећено, да више није било бојазни за успех истраге, овај окривљени молио је да се пусти у слободу на јемство двојице грађана, те да среди летину, јер би му без тога пропала.

На основу § 171. кр. суд, пост. истражник га је пустио на јемство, уверен да се истрага не може осујетити и да је, међутим, притвореном одиста имовина била у опасности.

Одмах за овим истрага је приведена крају и кривци су спроведени суду, па су тамо и осуђени заједно са оним што је пуштен на јемство.

После свега овога један грађанин поднже тужбу против истражника што је онога грађанина пустио на јемство.

Моли се уредништво за обавештење: да ли је истражник учинио кривицу што је пустио окривљеног на јемство кад дело није признао; и

да ли та његова радња подлежи каквој одговорности и онда, кад је дело завршено осудом кривца?

— На ова питања одговарамо:

1. По § 15. и 16. Полицијске Уредбе, првостепени судови имају права да ниште и преиначавају решења или пресуде општинских и полицијских власти, кад год за то нађу разлога.

А суд је имао и права и разлога да нареди испитивање сведока, именованих у жалби баш по другом ставу § 36. Полицијске Уредбе, јер све власти имају задатак да по једној ствари пронађу истину, макар и у последњем тренутку, не хватајући се за формалне недостатке.

Ако међутим, и ови сведоци не потврде постојање дела, наравно да ће власт опет ослободити окривљеног; и

2. Окривљена лица за злочинства или бешчастеће преступе, редовно се стављају у притвор по § 131. кр. суд. пост. код истражних власти.

Ни § 131. в. који говори о јемству, ни § 133. који говори о пуштању у слободу, не помињу оне, који су окривљени за злочине и бешчастеће преступе.

Према томе, једини логичан закључак може се извести тај, да се они у опшите код истражних власти не могу пунитати на јемство у слободу, па чак и да признају своју кривицу.

То право не може извести за себе истражна власт ни из § 171. кр. закона, јер он регулисава положај кривца кад су већ код суда, те по томе и право ово припада само суду.

С обзиром на све ово, истражник је учинио погрешку што је пуштао окрив-

љеног на јемство, и могао би одговарати административно-дисциплински ако би се утврдило: да је он намерно учинио ову погрешку и да она није последица погрешног разумевања закона и схваташа истражничког права.

Како је, међутим, по преставци, истрага и даље правилно вођена и кривци спроведени суду па већ и осуђени, те тако није било штете за истрагу, то сада не постоји основани разлог за ма какву акцију против истражника.

IV

Један полицијски писар пита:

Један грађанин доставио је окружном начелству, да један странац, житарски трговац, држи срећке класне лутрије једне од суседних држава, па како је то законом забрањено он тражи да се онај странац казни, а њему досуди потказничка награда.

Молим уредништво за обавештење: да ли је овај странац крив и по коме закону.

— На ово питање одговарамо:

По чл. 9. става трећег закона о класној лутрији, држање страних срећака и промеса допуштено је странцима, који кроз Србију путују, или се, као путници, привремено у њој баве.

Да би се, дакле, неко од странаца могао учинити одговорним за држање срећака, зависи једино од природе његовог борављења у Србији.

Ако је, н. пр. он прешао овамо да стално проведе једно читаво лето или зиму, бавећи се трговином, онда он, према горњем тексту законском, не би имао права на држање страних срећака; а ако је, пак, дошао само на кратко време, колико један сезонски посао траје, са намером да се одмах по том врати, па је у томе времену дошао и рок за промену срећака, онда се не би могао окривити.

Остаје, дакле, да се казнена одговорност одреди према природи његовог борављења.

Ако би, међутим, било места осуди, онда се ове кривице казне овако:

По чл. 10. закона о класној лутрији, сваки онај, „ко се ухвати да држи, ради продаје или личног учешћа у извлачењу стране срећке и промесе, које пису доноштене (Министар Народне Привреде има права да дозволи и продају страних срећака) казниће се до 1000 динара новчане казне, и одузимају му се те срећке у корист државне благајнице.

Ако осуђено лице не би могло платити казну у новцу, она му се замењује затвором, рачунећи 10 динара за један дан затвора.

У чл. 11. стоји да ове осуде изричу окружне финансијске власти.

Оваква одредба, међутим, унесена је само зато, што је приликом прављења овога закона већ постојао закон, који је предвиђао окружне финансијске власти, али како тај закон још није уведен у живот, то ову осуду изричу окружна начелства у својим окружним благајницама.

V

Један општински деловођа пита:

„У § 361. каз. закона, прописано је, да се казне до десет дана затвора они, који у кафани на јавном месту карте или ма које коцкарске игре играју у новац или ма какву добит.“

Моли се уредништво за обавештење: Може ли суд казнити појединце кад карте овако јавно у механи играју у пиће, и сматра ли се у добит и пиће добивено на картању које се одмах при игрању и попије о коме горњи законски пропис говори.“

— На ово питање одговарамо:

Наш кривични закон предвиђа двојако картање — оних, што ово чине у виду заната и на велике новце (хазардске) § 285 кр. зак. и оних што играју карте по кафанама и јавним местима на новац или какву другу добит (§ 361. кр. зак.).

Према редакцији ове последње законске одредбе, кадгод је картање на новац, без обзира на величину суме, има места казни.

Шта би се, међутим, могло разумети под речима: „или другу какву добит,“ закон није навео ни један пример; али на сваки начин он је претпостављао какву заменицу новца у стварима, вредностима, праву и т. д.

Пиће, као и. пр. кафу, вино, ракију и т. слично, што се попије уз игру и што може бити предмет другарског и пријатељског чашћавања, на сваки начин законодавца није могао убројати у добити, које би могле бити предмет казне по § 361 кр. закона.

С обзиром на ово, и на напредни развој друштвених прилика, власти, које би за ово кажњавале грађане, не би одговарале жељи и намери законодавца.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТРЕБЕ

Милан Нastić, познати коцкар, из Велике Дренове, који је био у притвору код начелника среза трстеничког, побегао је 10. тек. м-ца. Нека га све полицијске и општинске власти живо потраже и нађеног спроведу поменутом начелнику с позивом на депешу Бр. 5576.

Радојица Манојловић, опанчар, из Неменикућа, који одговара код начелника среза космајског за опасну крађу, налази се у бегству.

Радојица је стар 19 година, високог раста, у опште смеђ; од одела има на себи: гуњ и чакшире, па ногама опанке, а на глави шубару.

Препоручује се свима полицијским и општинским властима да Радојицу потраже у кругу своје власти, и нађеног спроведу поменутом начелнику с позивом на депешу Бр. 8944.

Павле Здравковић, тежак, из Ресавца, који одговара за покушај убиства код начелника среза бањског, налази се у бегству.

Павле је стар 37 година, малог раста, сувињав, прие и грбураје косе, жућкастих очију, од одела има на себи: сељачки гуњ и чакшире од црног сукна, па ногама опанке са кајшишама, а па глави шајкачу.

Нека га све полицијске и општинске власти најживље потраже и нађеног спроведу начелнику среза бањског с позивом на акт Бр. 3572.

Симића — Сима И. Крајић, осуђеник београдског казненог завода, побегао је 13. тек. м-ца из Добричева где је био на раду.

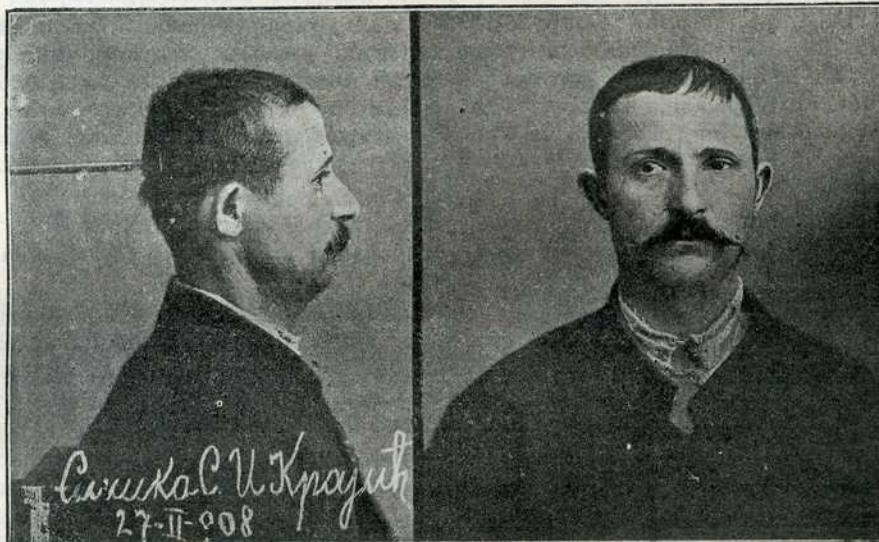
Симића је стар 41 годину, малог раста, угасито-зеленкастих очију, смеђе косе и бркова; од особених знакова има: а) белегу од посекотине, у облику праве линије, правца косог, величине 4,5 см., на горњем делу леве шаке; б) белегу од посекотине, у облику праве линије, правца вертикалног, величине 2 см., удаљену за 2 см. изнад корена леве шаке; в) коса

спроведу прокупачком првостепеном суду с позивом на акт Бр. 6633.

Марјан Стевановић, родом из Планинице, среза трстеничког окр. крушевачког, а осуђеник нишког казненог завода, побегао је 6. тек. м-ца да осуде. Марјан је стар 40 година, средњег раста, сувоњав, просед, кратких бркова, у опште црномањасти; у оделу је робијашком.

Позивају се све полицијске и општинске власти да Марјана енергично потраже и нађеног спроведу упрзви нишког казненог завода с позивом на депешу Бр. 455.

Дане — Дамјан Мијовић, из Старе Србије, 14. тек. м-ца побегао је из среског при-

му је по темену ретка; г) ожиљак од нишине удаљен за 5 см. испод десног лоба на врату; д) лево му је око превучено белом флеком и на њега не види; ћ) ожиљак од ране, неправилног облика, величине 1/3 см., удаљен за 6 см. испод десног назуха; е) ожиљак од ране, неправилног облика, величине 1,5 см., удаљен за 4 см. испод првог; у оделу је робијашком.

Позивају се све полицијске и општинске власти, да Симику најживље потраже у својим домаџима и нађеног под јаком стражом спроведу управи сточарског завода у Добричеву с позивом на депешу Бр. 2042, или београдском казненом заводу.

Ружица М. Лазаревић, удова, која има да одговара код књажевачког првостепеног суда за дело из § 299. крив. зак. побегла је незнано куд и до данас се о њој ништа није сазнало.

Ружица је стара 56 година, средњег раста, сувоњава, црне, проседе косе, жућкасто-зелених очију, у горњој и доњој вилици нема предњих зуба; од одела има на себи: памучни грудњак и сукњу, на ногама опанке или папуче, а на глази шарену мараму.

Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да Ружицу најживље потраже и нађену спроведу књажевачком првостепеном суду с позивом на акт Бр. 3968.

Илија Радојчић, из Иван Куле, среза ко-
саничког окр. топличког, који има да одговара за убиство кој прокупачком првостепеном суда, налази се у бегству.

Илија је стар 43 године, високог стаса, смеђе косе, бркова и обрза, у обе је руке сакат услед рана од пушчаних зрина.

Нека га све полицијске и општинске власти најживље потраже, и нађеног под јаком стражом

твора. Дане је стар 32 године, високог стаса, у опште црномањасти, у оделу је цивилном, а на ногама има опанке. Нека га све полицијске и општинске власти живо потраже у својим домаџима и нађеног спроведу начелнику среза посавског окр. ваљевског с позивом на депешу Бр. 5188.

Радомир Стојановић, из Лужање, који има да одговара за опасну крађу, налази се у бегству. Радомир је стар 27 година, у опште смеђ, брија се, на себи има гуњ и чакшире. Позивају се све полицијске и општинске власти да Радомира најживље потраже и нађеног спроведу начелнику среза моравског окр. нишког с позивом на депешу Бр. 4483.

Спасоје Томић, из Међе, побегао је пре кратког времена од своје куће, јер има да одговара код прокупачког првостепеног суда за дело из § 156. крив. зак. Спасоје је стар 36 година, средњег раста, дежмекаст, промањасти; у оделу је сељачком. Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да Спасоја живо потраже и нађеног спроведу прокупачком првостепеном суду с позивом на акт Бр. 6184.

УХВАЋЕНИ

Светозар Тодосић, Радомир Лукић и **Живојин Поповић**, чије смо потернице изнели у 5. броју нашега листа и **Радомир Стокић**, осуђеник, чија је потерница изнета у 14. броју, ухваћени су, те је према томе престала потреба за даљим њиховим тражењем.

КРАЂЕ СТОКЕ

10. тек. м-ца непознати крадљивци укради су два коња Матеји Живковићу — Петровићу, из Божидаревца. Један је коњ матор 5 година, висок 156 см., са жигом „К“; други је матор 6 година, са жигом положено „К“, а поткован немачким ковом. Депеша начелника среза посавског окр. београдског Бр. 6775.

Ноћу између 6. и 7. тек. м-ца непознати крадљивци укради су два вола и једну краву Стојану Марјановићу, из Крепољина. Један је во сиво-беле длаке, без роваша; други је во mrke длаке, без роваша, оба су матора по 6 година; крава је mrke длаке, без роваша, стара 6 година. Депеша начелника среза хомољског Бр. 4072.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ове покраје.

МАНГУП СТОКА

У кварту савамалском нађено је једно мангун ждребе, маторо 2 године, алатасте длаке. Сајбију упутити поменутом кварту с позивом на акт Бр. 4574.

ТРАЖИСЕ

Будимира Петровића, обућарског ше-
ртга, из Београда, који је 6. тек. м-ца побегао од свога газде, тражи кварт палиулски ради предаје родитељима. Будимир је стар 13 година, малог раста, у опште црномањасти; од одела има на себи: сељачки копоран и чакшире, на ногама ципеле, а на глави сељачку шубару.

Препоручује се свима полицијским и општинским властима да Будимира живо потраже и нађеног упунте палиулском кварту с позивом на акт Бр. 4376.

НАЗНАЊЕ

Комадети „Полицијског Гласника“ за године: 1905., 1906. и 1907. у елегантном тврdom повезу могу се добити у уредништву по цену од 15 динара за једну годину. За оне, који сва три комадета уједно, цена је свега 40 динара.

Комадети овога листа у меком повезу за године: 1906. и 1907. коштају по 12 динара или оба заједно 20 динара.

Комадети за 1908. годину готови су такође, и они у елегантном тврdom повезу коштају 20, а у меком повезу 15 динара.